

Architect Schamhart over Filmhuis:

'Levensgevaarlijk om alles naar één plek te brengen'

HC 15/3/91 DJI

door PIET RUIVENKAMP

Den Haag — Sjoerd Schamhart, die ervan afzag op zijn pensioenge-rechtige leeftijd te letten, heeft juist de hele dag met een stel jonge Italiaanse collega's rondgesjouwd.

Ze hadden een bekroning voor een Haags onderwerp veroverd, maar zijn stad bleef de opdracht schuldig. Hij is met ze naar Zoetermeer gegaan. Op onderzoek. Wie weet? En 's avonds is hij nog lang niet afgemat om zich gedreven te laten gaan over wat hem hoog zit.

„Ik vind het levensgevaarlijk als je alles naar één plek brengt. Als dat de verkeerde plek blijkt is ook alles weg”, zegt hij over de concentratie van culturele behuizingen op en om het Spui. Na Danstheater en Residentie-Orkest moeten HOT, Kijkhuis en Filmhuis één gezamenlijk onderdak krijgen in het Margetheater van Herman Herzberger. „Ik ben zo, dat wat voor mij prettig is, behouden moet blijven. Je moet aandacht besteden aan de dingen die er zijn. De gemeente en wij worden steeds rijker. Je kan toch dingen ernaast doen en die ook trachten op te peppen?”

„Het verdrijven van het Filmhuis van de Denneweg staat niet op zichzelf. Het heeft een functie die met de hele omgeving verweven is. Middenstanders en bewoners maakten zich destijds zorgen over de oprukkende horeca. Ik heb er toen bij wethouder Vink voor gepleit om het mooiste Jugendstil-pand, dat we in Den Haag hebben, tot filmhuis te maken. Het zou toch jammer zijn als daar een kruidenier in kwam? Dat zie je nu weer met die speelgoedzaak op het Noordeinde. Nadat die eruit ging, was het meteen niks meer. Ik trek me zulke dingen aan en vraag me dan af hoe je zoiets toch geregeld zou kunnen krijgen”.

„Het is een pijnlijke beslissing geweest om Kijkhuis en Film-

Voor architect Sjoerd Schamhart heeft het Haags Filmhuis een duidelijke plaats in het functioneren van de Denneweg gekregen. Beter één vogel in de hand dan tien in de lucht, is zijn wijsheid. Foto Nico Schouten

huis bij elkaar te doen, terwijl ze dat nog niet opgelost hebben. Hertzberger heeft helemaal geen opdracht gekregen voor een filmhuis. Dat was niet aan de orde. En ik vraag me af of hij weet dat het Filmhuis er ook nog in moet. Ik geloof dat als je als gemeente je zaken beheerst, je toch vroegtijdig een programma moet maken. Dan weet je ook dat je op de gemeentebegroting met een verlies van twee miljoen blijft zitten op het huidige pand en dat een nieuwe behuizing vier maal zo duur wordt. Dat is niet meer te overzien. Je wilt in een filmhuis met gelijkgestemden praten. En dan alles bij elkaar doen? Voor mij is Europa Europa, Nederland is Nederland, Engeland Engeland... Het raakt elkaar niet zo gauw”, verzucht hij.

Subsidies.

Schamhart is overigens geen voorstander van ongelimiteerde, steeds maar stijgende subsidies. Goede besturen van kunstinstellingen werpen bij tegenwind zoals bezuinigingen niet meteen de handdoek in de ring. Ze helpen mee creatieve oplossingen te bedenken. Hij noemt als voorbeelden Carel Birnie en Erik Vos, die hun eigen zinnige wegen vonden met geld om te gaan.

Overigens heeft de steunverlening natuurlijk ook vreemde kanten. Rente betalen op restatutieschulden: „We betalen toch ook geen rente op onze wegen?” De architect stuit nog wel een: op ambtenaren, die net zo lang rekenen tot iets niet kan. Maar het is gewoon een kwestie van de positieve kant uit rekenen, eer heleboel mensen zijn daar niet toe in staat”.

Schamhart is duidelijk een voorstander van spreiding van kunst en cultuur over de hele stad. „Met name Scheveningen komt op dat punt veel tekort. Wat voor het Filmhuis geldt, is niet minder waar voor Diligentia. Mer bekijkt nu de Nieuwe Kerk of haar geschiktheid om als kleine re zaal voor het Residentie-Orkest en recitals te dienen. En dat cabaret aan het Voorhout. Waar om geen uitwisseling? Is er een goede zaal voor de muziek er moet daar toch weer een ander ruimte voor komen. Je kunt je afvragen of die voldoet. De deskundige zegt wel: 'als je dit of dat'. Zo zijn er suggesties, die door de aard van de zaal echt niet kunnen”.